

Hörösvidék

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Békéscsabán, Szent István-tér 18. sz.
A szerkesztőség telefon száma: 60.

Független
keresztény politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy óra 50 K, negyedévre 150 K,
félévre 300 K. Egyes szám ára 3 K.

TÁVIRATOK

A miniszterelnök elhalasztotta hódmezővásárhelyi útját

Budapest, márc. 15. MTI jelenti: Bethlen most vasárnap szándékozott Hódmezővásárhelyre utazni, ahol ez alkalommal akarták kibontani az egységes párt zászlóját. A hódmezővásárhelyi pártelnökség közölte gróf Bethlen miniszterelnökkel, hogy vasárnap ott országos vásár lesz, így kívánatosabb, ha a miniszterelnök máskor tartja meg beszédét. Bethlen miniszterelnök, akit egyébként másirányú elfoglaltsága is megakadályoz abban, hogy most utazzék Hódmezővásárhelyre, útját elhalasztja. Beszédét 25-én szándékozik elmondani.

A honvédelmi miniszter a tarnai kerület jelöltje

Budapest, márc. 15. MTI jelenti: A tarnai választókerület legutóbb tartott jelölő ülésén Gedeon Aladár volt főispán kormánybiztos, hidvégarbírói birtokost jelölte nemzetgyűlési képviselőnek. Gedeon az egységes párt lelkes tagja. Megköszönte a bizalmat és maga helyett Sréter István volt honvédelmi minisztert, a kerület eddigi képviselőjét ajánlotta, mint az egységes párt eddigi hivatalos jelöltjét. A választókerület a jelöléshez hozzájárult. Sréter István a jelölést elfogadta. Gedeon Aladár egyébként az 1920-as választások alkalmával is visszalépett a jelöltséget Sréter Istvánra ruházta át.

Özönlenek a zsidók Csonkamagyarországra

Budapest, március 15. (MTI) A MANSz. vezetőségéhez egyik női szervezet vezetője beadványt intézett, amelyben kifejti, hogy a felvidékről a csehek által kiutasított zsidók Csonkamagyarország felé orientálódnak és itt vásárolnak annyi földet, hogy megvethessék lábukat. Módosítjuk: port hinteni a hatóság szemébe. Figyelmezteti a hatóságokat, hogy figyelemmel kísérjék ezt a nemzeti és keresztény szempontból oly fontos ügyet. Sajnos, a hatóságok (a beadvány szerint) megalkuvással kezelik e kérést, avagy kényelmi szempontból elnéznek felette. Budapesten gombamódra szaporodnak az új zsidóüzletek, a környéken pedig, különösen Újpesten, egész sereg zsidó tért vissza, akik Pestről kénytelenek menekülni. — Üzleteket nyitnak és egész házsorokat vásárolnak. A MANSz. intézőbizottsága tegnapi gyűlésében elhatározta, hogy felír a minisztertanácshoz és orvoslást kér a már megtörtént dolgok ellen. Felszólítja vidéki szervezeteit, hogy kísérjék figyelemmel és jelentsék a körzetükben előfordult eseteket.

Millió adomány hazatérő hadifoglyainknak

Budapest, március 15.

A MTI jelenti: Asta Nilsen, a svéd vöröskereszt képviselője a csóti tábor ma meglátogatta és megkezdte a svéd vöröskereszt milliós adományképpen való szétosztását sokat szenvedett véreink között. A hazatérők nagy lelkesedéssel fogadták a svéd vöröskereszt képviselőt, aki hosszú fogságuk ideje alatt is úgy anyagi, mint erkölcsi támogatásukra olyan sokat áldozott. A svéd vöröskereszt asszony melegen érdeklődött a hazatérők iránt és azt ígérte, hogy a következő szállítmány érkezésénél is felkeresi a csóti táborba hazatérőinket.

A vasgyári munkások sztrájkmozgalma

Budapest, március 15.

A budapesti gépgyárakban már hosszabb idő óta tart a nyugtalanság és még most sem tisztult a helyzet a gyárak és munkások között. Egyes üzemekben most is sztrájkok dúlnak Legutóbb Weisz Manfréd gyárában kezdődött a sztrájkmozgalom, mire a gyár vezetősége az összes munkásait kizárta. Kende Tódor, a magyar vasművek és gépgyárak ügyvezető igazgatója a munkásmozgalomról a következőket mondotta:

— A gépgyárak és a hozzájuk tartozó gyárak, amikor béremelő határozataikat meghozták, tekintetbe vették a drágulás növekedését, de tekintetbe kellett venniük azt is, hogy a jelen gazdasági viszonyok mellett milyen korlátok között mozoghat az ipar terherbíró képessége. A mostani béremelés a gépgyárak egyesületéhez tartozó gépgyáraknak háromszázhatvanmillió korona több kiadást jelent. A vállalatok ezt a terhet csak úgy bírják elviselni, ha ezzel szemben a munkások nagyobb termeléssel fogják elősegíteni a saját helyzetüket, valamint a gyár helyze-

tének javulását. A gyárakban tapasztalható nyugtalanságok több helyen teljesen lehetetlenné tették a munkát és e helyeken a gyárak vezetősége kénytelen volt a munkát beszüntetni. A gyárakban körülbelül kilencezer munkás munkája szünetel.

A magyarországi vas- és fém-munkások központi szövetségétől a következő felvilágosítást kaptuk:

— A kizárás azért történt, mert a Martin üzemben dolgozó munkások nem elégedtek meg a vasművek által megállapított 20%-os béremeléssel. A sztrájkmozgalomról *Andretka* Károly főkapitány helyettes a következőket mondotta: A múlt hét elején lépett életbe a vas- és gépgyárak országos szövetségének bérhatározata, amely a munkások kereseti lehetőségét 20%-al javította. A múlt héten indultak meg a tárgyalások a munkaadó és munkás szervezet között, az akkordberek újabb megállapítására. Különösen a Weisz Manfréd-féle csepeli gyárban a munkások egyrésze alacsonynak tartotta a munkaadónak mostani béremelését és egyenesen ötven-hatvan százalékos béremelést követeltek.

Katholikus misszionáriusok utaznak Oroszországba

Róma, március 15.

A nyilvánosság teljes megkerülésével tárgyalások voltak a szentszék és a moszkvai szovjet-kormány között, amely egyáltalán hallani sem akar arról, hogy misszionáriusokat bocsássonak be Oroszországba. A bolsevista-kormány tudvalevően már régen rendelettel tiltotta ki a katolikus misszionáriusokat. A tárgyalások eredményre vezettek és a szentszék elküldte Moszkvába azoknak a misszionáriusoknak a névjegyzékét, akiknek részére beutazási engedélyt kért. Több német is van közöttük. A bolsevista-kormány megadta az engedélyt. (MTI)

Magyarellenes tüntetés Bécsben

Bécs, március 15. (MTI) A bécsi főiskolák német hallgatói gyűlést tartottak, amelyen tiltakoztak az ellen, hogy Magyarország követeléseinek teljesítésével az elcsatolt Nyugat-magyarország határait kiigazítsák. A gyűlés után mintegy háromezer főből álló tömeg vonult végig a Ringen és a parlament előtt. A menetben számos magyarországról elmenekült kommunisták is részt vett. A rendőrség intézkedéseket tett a magyar követség épületének biztosítására.

Magyar-osztrák gazdasági tárgyalások

Bécs, márc. 15. (MTI) Az Ausztria és Magyarország árucseré egyezményeire vonatkozó tárgyalások igen előre haladtak. A két fél érdekekeltségi képviselőinek meghallgatása után valószínűleg néhány nap múlva befejezik a tárgyalásokat. A tanácskozást magyar részről *Géber* miniszteri osztálytanácsos, osztrák részről *Gildner* követségi tanácsos vezeti. A tárgyalások mindkét részről igen szívélyes módon folynak.

Választási panamák Nagyromániában

Tizenhét kerületben ellopták az urnákat

Bukarest, márc. 15.

A román nemzeti párt elhatározta, hogy Ferdinánd királyhoz táviratot intéz és bejelenti, hogy a lefolyt választások eredménye nem fejezi ki a nép igaz akaratát. A távirat, melyet *Maniu* irt alá, felemlíti a választásoknál előforduló visszaéléseket, hogy huszonhét liberális képviselőt egyszerűen csak kineveztek, köztük hét minisztert. Tizenhét kerületben ellopták az urnákat. Az erdélyi és bánáti választások napja, melynek ünnepnapnak kellett volna lennie, gyász és nemzeti szűgyen napja lett. A választás ünnepi botrányba fulladtak. Erdélyt és Bánátot megfosztották igazi képviselőitől. Kétségbe vannak esve, látván, hogy a közéletet mily visszaélések mértelvezik meg. Kijelentik, hogy ennek az alkotmányozó országgyűlésnek törvényességét és erkölcsi tekintélyét soha sem fogják elismerni. A román nemzeti párt elhatározta, hogy a romániai választási visszaélésekről román, magyar és francia nyelven fekete könyvet ad ki.

Magyar és olasz diákok csereakciója

Budapest, márc. 15. A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége a múlt hónap közepén Rómába küldötte megbízottait, *Antal* Istvánt és dr. *Zachariás* Árpádot, hogy a magyar egyetemi ifjuságnak az olasz ifjussággal fennállott háboru előtti kapcsolatát felújítsák és az olasz és magyar ifjuság között csereakciót szervezzenek. A kiküldöttek most tértek vissza. Minden ifjusági frakció feladata — hangsúlyozza a küldöttség — az olasz és magyar nemzetnek közös érdeke a mindenfelől fenyegető veszedelmekkel, különösen a pánszlávizmussal szemben, a két nemzet ifjuságát közös akcióra szervezni a latin kultúra és a római kereszténység védelmében. Az egyetlen politikától mentes olasz ifjusági testület, a Korda Fráteres Rómában székelő országos elnöksége elhatározta, hogy a magyar ifjussággal szoros baráti kapcsolatot terem és már áprilisban vendégül látja a magyar ifjúságnak egy nagyobb küldöttségét, akik ismertetik Magyarországot helyzetét és a magyar ifjusági viszonyokat. Elhatározták továbbá, hogy szeptemberben ők maguk is Magyarországra jönnek, hogy a két ifjuság nemes baráti kapcsolatát személyes érintkezéssel is tökéletesítsék. Ugyanezért már előre meghivtak öt-hat hetes tartózkodásra ugyanannyi magyar egyetemi hallgatót.

GONDOLATOK

**

Az új nemzeti tanács megalkult. Hivatalosan jogvédő irodának nevezi a keresztény és nem keresztény ellenzék. Már maga az, hogy a történelmi királyság alapján álló fajmagyarok és demokrata, oktobrista, meg köztársasági zsidók egyesülni tudnak a nemzet többségére támaszkodó, minden magyar erőt egyesíteni törekvő kormány ellen — erkölcsstelen, lehetetlen valami. Ennél jobban csak azon háborodunk fel, hogy a kormány türi ezt a forradalmi alakulatot, elhallgatja áskálódásait, rágalmait s nem sujt le öklével. Pedig... pedig a poliikai gyermekjártékba belezeledett zsidó és nem zsidó gyerekek közt csak botlал lehet rendet csinálni.

A megbízható zsidók védelmére kelt gróf Károlyi Imre az egyik fővárosi lap vezető helyén bizonygatni igyekezik, hogy lehet különbséget tenni zsidó és zsidó között hazafiaság tekintetében. Pedig hát nem volt még rá eset, hogy a zsidó faji érdekével szemben valaha is magyarságát helyezte volna előtérbe. Ez pedig azt bizonyítja, hogy a zsidó csak nyelvben lehet magyar, de nemzetiségére nézve örökön örökké megmarad zsidónak. Jobban szereti fajtáját minden más fajnál, a magyar fajt sem véve ki. Nálunk volt legjobb dolga évtizedeken keresztül s mégis ha jó hazafinak vallotta magát, ezt azért tette, hogy ez alatt a védőpajzs alatt nyakára üljön az egész magyarságnak. A hatalmi polcon csak magyarnak vallotta magát, de ha véletlenül lezuhant onnan, azonnal elnyomatásról jajgat az egész világ Magyar-sága révén történt a magyarság élére, hogy hatalomra jutva, zsidóérdekeket szolgálhasson. Ez a faj nem nem lesz magyar soha!

Törvénytelen a választójogi rendelet, törvénytelen az egész választás és törvénytelen az összeülő nemzetgyűlés — üvöltik Apponyi, Andrássy, Vázsonyi. De azért fellépnek, de azért korteskednek. Költének megválasztásuk érdekében s mindezt azért teszik, hogy az általuk előre törvénytelennek kikialtított nemzetgyűlésen megcsinálják az általános egyenlő, titkos, korlátlan választótörvényt. Jó urak! Felejtik, hogy akkor az a törvény megint törvénytelen lesz? Mit akarnak? Mi megmondjuk. Megbuktatni Bethlent, aki nagyon

a körmükre vágott a királypuccs alkalmából, aki nem türi a hátuk mögött operáló zsidó kezét, aki nem engedi az ország zömét alkotó józan kiscgazdákat kihányani a parlamentből s helyette oktobrista fiskálisokat s politikából élő strébereket ültetni be. Az országnak is lesz esze s inkább a hozzá közel álló gazdát, mint a pesti urat küldi be a maga képeben.

Mi van ma?

1922. márc. 16., szombat

R. kath.: Herbert. Prot.: Henriette.
Napkelte 6 óra 14 perckor
nyugta 18 óra 04 perckor (604).
Holdkelte 22 óra 16 p. (este)
nyugta 7 óra 46 perckor (reggel).
Délután 6 órakor a Honvédelmi Párt
intézőbizottságának ülése.
Délután fél 8 órakor Színházi előadás.

Lipták Pál jelölése

A tegnapi napon eggyel szaporodott a békéscsabai képviselőjelöltek száma. Mint jóforrásból értesülünk, a Népegyelet tegnap délután tartott értekezletén Lipták Pál volt államtitkár jelölte s kimondta, hogy minden erejével ötöt támogatja. Az értekezlet küldöttsége még az éjjel felutazott Budapestre, hol felkeresi Lipták Pált s felkéri a jelölés elfogadására. Lipták Pál, aki csabai fiu, az egységes pártnak tagja és vezető embere s természetesen keresztény kiscgazda, földmives és polgári párti programmal lép fel.

Budapest új szavazó-kerületei

Budapest, március 15. A budapesti lajstromos szavazási kerületek beosztása eldöntöttnek tekinthető. Az elkészült javaslat szerint, három lajstromos szavazási kerületre osztják fel Budapest székesfővárost. Az első lajstromos szavazási kerület magába foglalja az eddigi I—V. választókerületeket. A második lajstromos szavazási kerület az eddigi VII—XV. A harmadik pedig az eddigi VI. továbbá XVI—XXII, választó-kerületek. A környék külön alkot egy lajstromos szavazási kerületet, melybe a következő községek tartoznak: Újpest, Rákospalota, Cinkota, Kispeszt, Erzsébetfalva, Albertfalva, Budafok, Csepel és Pestszentlőrinc. A Főváros központi választmánya 1 órakor Sipőcz Jenő helyettes főpolgármester elnöklésével ülést tartott, melyen az összeíró küldöttségek tagjait választották meg, valamint kijelölték a küldöttségek elnökeit.

Az erdélyi választások eredménye

Bukarest, március 15. MTI. Orient Radio. Az erdélyi szenátusi választás eredménye a következő: A liberálisok 21, az ellenzékiek 11 mandátumhoz jutottak. A kormány többsége teljes mértékben biztosítva van a törvényhozó testület mindkét házában.

KÜLFÖLD

A római pénzügyi bizottság tárgyalásai

Róma, március 15. MTI. A római értekezlet pénzügyi bizottsága az elmúlt két héten tartott főbbrendbeli ülésen arról az osztrák javaslatról tárgyalt, amely az egykori osztrák-magyar monarchia és a magyar kincstár igazgatási adósságaira vonatkozó egyezményről szól. A tárgyalások során az előző évekhez képest lényeges köznevelés mutatkozott az érdekelt államok között. Hornig az osztrák katonai felszámoló bizottság elnöke tegnap Bécsbe utazott, hogy jelentést tegyen kormányának a tárgyalásokról.

Kik akarják megmenteni Európát?

Bukarest, március 15. MTI. Orient Radio. A kisantant képviselői közt Bukarestben folytatott tárgyalások befejeztével a következő hivatalos közleményt adták ki: A lengyel, szerb, cseh és román kormányok megállapodtak abban, hogy a genuai értekezleten egyöntetű magatartást fognak tanúsítani azért, hogy lehetőleg biztosítsák Európa normális politikai és gazdasági életét (?).

Az oláh parlament első ülészaka

Bukarest, március 15. MTI. Cseh Sajtó Iroda. Az új román parlament március 27-én ül össze. Első ülészése 10 napig tart. A parlament utolsó ülésén a kormány nyilatkozik Szovjet-Oroszországgal szemben elfoglalandó magatartásáról. A parlamentet azután nyárig elnapolják.

Pártonkívüli állást foglal a magyar nők tábora

Az Intézőbizottság határozmányai

Budapest, márc. 15.

A keresztény női tábor intézőbizottsága a jelen helyzet mérlegelése után a következő határozatokat hozta:

1. Tudomásul veszi, hogy tagjai a széthullt keresztény párt frakcióinak valamelyikét egyéni meggyőződésük szerint támogatják.

2. Kimondja, hogy a maga egészében pártonkívüli alapra helyezkedik, de az eredeti keresztény szociális program mellett rendületlenül kitart és legitimista marad anélkül, hogy a nemzet bármely érdekét sértő erőszakos megoldást támogatna. Jelöltjei is ezen az alapon lépnek fel.

Első határozatát azért hozta a női tábor, mert a választások előtt nem akarja a kerületi pártok kereteinek megbontása által a nőket a keresztény közérdek kárára egymással szembeállítani.

A második elhatározásában, a pártonkívüliség kimondásával megakarja akadályozni azt, hogy az általa annyira féltett és két év óta megőrzött női egység kivüle álló tényezőktől megbontassék, továbbá, mert ugy programjának megvalósítása miatt, ami nyugodt munkát követel, mint a női lélek legegényibb sajátosságára való tekintettel, mely ellentmond a folytonos új orientálódásoknak, a napi politika foragatától lehetőleg távol akar maradni.

Március 15-dike megünneplése Békéscsabán

Még eddig soha nem látott lelkesedéssel ünnepelte Békéscsaba népe március idusát. Mindenütt óriási tömeg volt jelen, hogy áldozzon a nagy eszmék emlékének s március szelleméből új lelkesedést, új hitet és bizodalmat szivjon magába a jövő küzdelmeire.

Már a délelőtti órákban ünnepelt a város. Minden templomban ünnepi

Apponyi-utca

I.

Irtó: Fábry Károly

(17)

A leghiresebb csárda volt a kondorosi. Csabától Szarvasig terjedő nagy, nagy pusztaságon, sehol, semerre még egy tanya sem, csak egy-két urasági major, ezek között a csákói major az urasági szép kastéllyal.

Hát bizony borsódzott a háta a spiclinek, de meg a zsandárnak is Csákó-pusztá felé jární.

Igy az urak ott háborítatlanul vadászhattak agarakkal nyulakra, tuzokokra s este bizalmasan tárgyalhattak egymással az elnyomott haza sokat siratott kegyetlen sorsa felett.

A csákói nagy pusztá a szomszéd Mitrovszky, Apponyi, Inkey, Károlyi beláthatlan nagy pusztákkal volt akkor az ország politikai központja.

Minden megbízható jó hazafi ott adott találkozózt egymásnak.

Ettől fogva egyszerre csak nagy lendületet vett a nemes agarászat országiszerte. A zsarnok osztrák nem tilhatha el és nem ellenőrizhette, pedig tudták jól, hogy nemcsak szórakozás folyik ott.

Divatba jött az agarászat, minden gentrynek a portáján agarak nyúszöltek, mindenféle agarászegyletek alakultak s a farsangok legfényesebb báljai mindig az agarász-egyleti bálók voltak.

A lóháton agarászó, délceg egyleti ifjak a bálban is kivágták a rezet.

Csabán is volt agarász-egylet, csupa előkelő fiatal urfi, de egy agarász-egyleti bála a leánykoszoru is úgy lett összeválogatva a javából. Bizony nem egyleti tagnak csak protekcióval lehetett meghívót szerezni, de seregletek messze földről is.

Az aradi agarász-egyleti bálak egész a hetvenes évek közepéig a legelőkelőbbek voltak és rendszeren az egész költséget az egylet viselte s a kiválogatott meghívottak szívesen látott „vendégek” voltak.

Volt még akkor virtus és gavallérság a magyarban, nem úgy, mint most, hogy tetemes belépődíjat szednek s ha abból nem futja ki a vegyes felvágott muri, hát néha a jótékony célra adott felülfizetésekre is sor kerül.

Akkor még volt tűz, lélek, hazafiság és szerelem, ma lohadt eltompultság, unalom, haszon, üzlet és érdek.

A mostani nevelés a zsuroknak ad alakokat. Sajnos! ma egy komoly és nagy betegségünk van: értelmi osztályaink visszafejlődése, hanyatlása, elnyomorodása, szolgáltságára jutása.

De ezt is az átkos, ronda háboru terhére kell írni, megzavarta, kizavarta ifjainkat a rendes mederből és felborította még a családi élet szentségét is és — sajnos — ezt még hosszú időn át fogjuk szenvedni.

Cela querre!

Hej! Kondoros, Kondoros! Téged megénekeltek még legnagyobb költők is s világhírvé lettél — pedig semmi sem volt ott csak a híres délibáb s a végeleáthatlan pusztaság, no meg a híres csárda a szép csaplárosnéval.

De ezt a híres csárdát is csuffátette az osztrák, mert szemtől-szembe feléppített ott a pusztaság közepén egy zsandárkaszárnnyát és megrakta zsandárokkal.

Ha jól tapintunk, talán nem is a szegénylegények miatt, hanem hogy a csákói híres agarászatokat közelebből ellenőrizhesse?

Jobban reszketett az osztrák a lázadni kész magyaroktól, mint a — szegénylegényektől. De azt nem gondolta volna az osztrák, hogy a zsandárlaktanyával egy új falunak községházát veti meg, már pedig az lett és körülötte egy virágzó község települt.

Itt láttuk szemünk előtt, hogyan keletkezik egy község? Előbb csak a csárda és kaszánya volt, azután mellérakta fészket egy néhány gazda, kik tanyaföldet szereztek a közelben, végre parcellázni kellett házhelyeket s jöttek a települők.

De hát most ne beszéljük azt, hogyan keletkezik egy falu, — a mai beszélgetésünk tárgya az, hogyan keletkezett Csabán egy új utca, az Apponyi-utca?

(Folytatása következik.)

Kazánjait ne értéktelenítse el foltokkal, hanem azok repedéseit hegyesztesse be jótállással Mertz Gyula elektrotechnikai és fémipari vállalatánál Haan-utca 4. sz. Telefon 22.

istentiszteletek voltak, amelyeken nemcsak a hatóságok, testületek és iskolák képviselőit láttuk teljes számban, hanem a közönségnek is rendkívüli tömegét. Különösen a római katolikus és református templomban volt szinte életveszélyes a tolongás.

Az iskolák ünnepéről helyszüke miatt nem számolhatunk be részletesen. Egyik szebb és emelkedettebb volt, mint a másik. Nemcsak a szónokok nyújtottak mindenütt kiválót, szépet és lelkesítőt, hanem az ifjúság is gyönyörű tanujelét adta lángoló lelkesedésének, hazafiasságának és szép tehetségének. A leánygimnázium és a Rudolf főgimnázium ünnepére olyan sokan mentek, hogy a közönség igen nagy része be sem fért a tágas termekbe.

A főgimnázium ünnepe után kivonult a közönség a Kossuth-szobor elé, ahol már hullámozott az ünnepelők sokasága.

Kedves volt a főgimnáziumi cserkészcsapat megjelenése, akik ezúttal léptek fel először egyenruhájukban. Ők alkottak kordont a szobor körül.

Az ünnepet, mely minden eddiginél nagyobb szabású volt, az „*Erzsébethelyi Daloskör*” Himnusza nyitotta meg. Szépen énekelt a nagyrészt munkásokból álló kar *Péterfy* Sándor vezetésével.

Hidvéghy Ernő színművész hatalmas erővel, gyönyörűen szavalta el a „Nemzeti dalt” felrészletét a lelkes ünnepi lelkesedésre.

A *Keresztény dalárda Lukovicsky* Endre vezetésével a főle már megszokott precizitással énekelte el a „Tavaszi elmúlt” című gyönyörű magyar dalt.

Riegel Géza róm. kath. segédlelkész szólott a közönséghez. Beszédéből igaz, mély magyar érzés, dacos akarat, fanatikus hit áramlott szét az egyre jobban lelkesedő tömegre. Minden szava mélyen belemarkolt a szívekbe. A széthúzóknak és pártoskodóknak lelkiismeretét korbácsolta fel különösképpen a magyar egységre hívta fel a magyart. A békéscsabai TESZ koszoruját helyezte el beszéde végeztével a Kossuth-szoborra.

Riegl beszédét óriási lelkesedéssel fogadta az ünnepelő közönség. Az ünnepi beszéd után *Piltz* József máv. tisztviselő és *Szabó* József a BIME tagja adtak elő *Petőfi* költeményeket lelkesen, magyaros tüzrel.

Ezután a koszoruzás következett. *Aszódy* állomásfőnök a vasutasok nevében, *Horváth* Irma a róm. kath. és evang. leányegyesület, *Thicz* János pedig a főgimn. ifjúsága nevében tett koszorút, illetőleg csakrot a szoborra. Előbbiek rövid szép gondolatokat, *Thicz* János egy lelkes kis beszédet mondott.

Hidvéghy Ernő megrázó erővel szavalt egy gyönyörű irredenta verset. Az ünnepet a *Keresztény Dalárda* Szózata rekesztette be.

A közönség emelkedett hangulatban, magyar nemzeti érzésben megizmosodva hagyta el a Kossuth-teret.

Este 6 órától lampionos, fáklyásmenetben tüntetett az ifjúság példás rendben az utcákon és a Kossuth szobor előtt. A derék cserkészcsapat vezetésével felvonuló ifjúság — a magyar jövő — a maga ifjúi lelkesedésével, egetverő nemzeti dalokkal népessé tette a járdákat; felnőttek ezrei kísérték a felvonulást s velük éreztek, velük ünnepeltek.

Este minden társaskör népies köz-

vacsorát rendezett helyiségeiben, hol tartalmas beszédek hangzottak el szolid jókedv uralkodott.

Haladunk! Békéscsaba közönsége még ilyen tömegesen, lelkesen, hazafiasan nem ünnepelte március 15-ikét, mint az *idén*.

HIREK

— **A főispáni installáció.** Értesülésünk szerint a főispánt beiktató vármegyei közgyűlés folyó hó 27-én délelőtt 9 órakor lesz.

— **Az új tanfelügyelő Gyulán.** Megirtuk volt, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Mikler* Sándor tanfelügyelőt saját kérésére Nyiregyháza helyezte át. Az új tanfelügyelő, *Szentkereszti* Tivadar hétfőn egy kultuszminiszteri tisztviselővel megérkezett Gyulára, hogy a békésvármegyei tanfelügyelőiséget hivatalosan átvegye. Az új tanfelügyelő egyébként nem idegen ember, mert pályafutását, mint tanító Békésmegyében kezdte.

— **A főispán csabai látogatása.** Tegnap lapunkban jeleztük, hogy a főispán rövid tartózkodásra városunkba érkezik. Az első látogatás tegnap délelőtt meg is történt. *Dr. Brandt* Vilmos főispán délelőtt fél 11 órakor érkezett meg Gyuláról kocsival. Fél 12 óráig a városházán tartózkodott, majd onnan dr. *Debreczeny* Lajos rendőrfőkapitány és dr. *Korniss* Géza tanácsnok kíséretében a polgármesterhez ment ebédre. — A déli személyvonattal Budapestre utazott.

— **Új gazdasági tanácsosok.** A kormányzó a földmivelésügyi miniszter előterjesztésére a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemeik elismerésül *Beliczey* Gézának, a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület elnökének és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület alelnökének és *Kállay* Ödön magyar királyi földmivelésiskolai igazgatónak a magyar királyi gazdasági tanácsosi címet adományozta.

— **Meghalt Ország Pál.** A magyar többséget váratlan csapás érte: legnagyobb költője, *Ország* Pál meghalt. A nyilvánosság előtt keveset mutatkozott. A forradalom zavaros viszonyai következtében kedélybeteg lett. A csehek karjaiba kergették őt a szűkös viszonyok. Szégyenérzetében ki sem mozdult az utóbbi idők alatt.

— **Ünnepi mise a budavári koronázótemplomban.** MTI. A budai koronázó Mátyás-templomban március 15-dike alkalmából ünnepi mise volt. A szentmisén, *Nemes* Antal pontifikált. Jelen voltak *Nikolics* Prebivej táborkok, városparancsnok, *Réni* Dezső alpolgármester és a táborkoki kar tagjai, a budapesti helyőrség tisztái és altisztái küldöttsége.

— **Budapesti magánforgalom:** Dollár 839—840, márka 310, osztr. korona 10^{7/16}, lei 615, szokol 1483, dinár 1012, bécsi kifizetés 10^{7/16}, Zürichi zárlat: Budapest 61.

— **Vármegyei irodatiszti állások betöltése.** A m. kir. belügyminiszter értesítette a vármegye főispánját, hogy a minisztertanács hozzájárult a Békésvármegyében megüresedett 1 irodatiszti és 2 irodatiszti állások szabályszerű pályázat útján való betöltéséhez. Amint értesülünk, az állások már helyettesekkel be is vannak töltve s mindössze is csak véglegesítésről lesz szó, — miután a helyettesek eddig megelégedésre látták el hivatalukat.

— **A Honvédelmi Párt közleményei.** A Honvédelmi Párt intézőbizottsága ma délután 6 órakor a Fiumében levő párhelyiségében gyűlést tart, melyre az érdekeltek teljes száma megjelenését kéri a pártelnökség.

A Honvédelmi Párt hölgybizottsága pénteken délután 5 órakor a leánygimnázium tornatermében gyűlést tart. A pártelnökség.

— **A Vörös Kereszt** 100 és 200 koronás nyereleménytárgyai megérkeztek. A kinek sorsjegye nyert, nyereleménytárgyait átveheti a *Stefánia* gyermek gondozóban csütörtökön délután fél 3 órakor.

— **Az ujkigyósi iskola ünnepe.** Az ujkigyósi róm. kath. elemi iskola gazdag műsoru ünnepély keretében áldozott a nagy nap emlékének. Az iskola növendékei igen sikerült előadásban mutatták be a „*Petőfi szülei*” és az „*Angyali vigasz*” című egy-egy felvonásos alkalmi darabokat. Az előadás nagy sikerű műsorán (amelynek kitűnő rendezéséért *Pataki* Ilona tanítónőt illeti elismerés) ezen kívül az iskola növendékeinek szavalatai szerepeltek.

— **Vetőburgonya.** A földmivelésügyi miniszter korlátolt mennyiségben *Prof. Waltmann* és *Prás.* Krüger fajtájú vetőburgonyát bocsájt a gazdaközönség rendelkezésére. A vetőburgonya ára a Szabolcs vármegyei feladóállomáson 1200 kor. A rendelés sorrendjében leendő szétosztással *Bartsch* Ottó m. kir. gazd. tanárt (Budapest I. Mészáros u. 56. b.) bízta meg a kormány. A vetőburgonyának a vételár előzetes lefizetése mellett március hó 20-ig rendelhető meg.

— **Áthelyezett vámőrök.** A m. kir. belügyminiszter értesíti a vármegyét, hogy a miskolci vámőrkerület V. számú szakaszarancsnokság állomáshelyét *Komját* községből *Szin* községbe, a III/2. sz. vámőrparancsnokság állomás helyét pedig *Hernádszurdokból* *Hidasnémetibe* helyezte át.

— **Ingatlanforgalom.** Az elmúlt héten a békéscsabai telekkönyvi hivatalban a következő ingatlantruházások történtek: *Mazán* Ádám eladta felsővégi tehénlegelőjét *Melich* Máriának 20.000 K-ért, *Flender* Mihály eladta 1 hold 535 négyszögöl nagyréti szántóját *Urbán* Mihálynak 150.000 K-ért, *Flender* Mihályné, *Filyó* Zsófia eladta 1 hold 534 négyszögöl nagyréti szántóját *Urbán* Mihálynak (nős *Kiszely* Erzsébettel) 150.000 K-ért, *Zahorán* György eladta alsóvégi tehénlegelőjét *Macák* Andrásnak 25.000 K-ért, *Valykus* Judit, *Uhrin* Jánosné eladta 1 réti oktáját *Hrabovszki* Mátyásnak 15.000 K-ért, *Meliska* Mártonné, *Hrabovszki* Judith eladta 422 négyszögöles kastélyi szőlőjét *Gulyás* Mihály és neje *Kliment* Teréznek 37.000 K-ért, *Vandlik* László és neje *Fadgyas* Izabella eladta 247 négyszögöles belteki szántóját *Paróczay* János és neje *Knap* Máriának 500.000 K-ért.

— **Gyűjtés.** A m. kir. belügyminiszter a Ferencrendi *Mária* Misszionáriusnők budapesti rendházának (Budapest VIII. Hermina ut 21.) iskola és ovoda fenntartási költségeinek továbbá szegény munkásleányok nevelésére és kiképzésére szükséges költségek fedezésére a folyó év március 25-től kezdve egy évi időtartamra pénzübeli adományok gyűjtésére engedélyt adott.

— **Selyemhernyó tenyésztése.** A Selyemtenyésztési felügyelőség hirdetményben hívta fel a közönség figyelmét a selyemhernyó tenyésztésre. A hirdetmény közli, hogy I. osztályú gubókért kilogrammonként 140 koronát, II. osztályúért 80 koronát, hulladékért 4 koronát fizetnek. A selyemtermelők az államtól ingyen petét kapnak s ugyanakkor tenyésztő-papírost is. A selyemhernyótenyésztés jóformán semmi befektetést nem kíván s amellyel, hogy jelentős jövedelmi forrás, nemzetgazdasági szempontból is fontos, mert közvetve javítja valutánkat.

— **Lopás.** *Vicskó* Andrásné Csonkai-u. 17. sz. alatti lakos másfél éves disznóját ismeretlen tettes ellopta.

— **Herczeg Ferenc** képes irodalmi hetilapjának, az *Új Időknek* 11-ik száma érdekes és gazdag tartalommal jelent meg. Közli: *Moly* Tamás, *Maurice* Leblanc, érdekes elbeszéléseit, *Herczeg* Ferenc Elek Artur irodalmi, illetve művészi tanulmányait. Szenczi és illusztrált cikket a tavaszi párisi divatról és teozófiáról. Az *Új Időkben* folytatódik *Pierre* Benoit az *Atlantis* című regény szerzőjének *Sóstó* című izgalmas regénye, amelynek francia kiadásából egymillió példány kelt el egy év alatt és *Dobosi* Pécsi *Mária* mély és tartalmas regénye „*Antoni* Dániel”. A felsoroltakon kívül még számos és érdekes művészi kép teszi teljessé az *Új Idők* tartalmát. Előfizetési ára negyedévre 130 korona. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, VI. kerület, *Andrássy*-ut 16.

OLCSÓBB

készítményt sokat kínálnak a vevőközönségnek egyes üzletekben, de jobbat s hatásában biztosabbat senki sem nyújthat, mint a valódi

DIANA-SÓSBORSZESZ,

mely változatlan minőségben

mindenütt kapható!

1 kis üveg ára 44— korona

1 közép üveg ára 120— korona

1 nagy üveg ára 240— korona

Gyártja: a *Diana* Kereskedelmi R.-T. Budapest, V., *Nádor*-utca 30.

KÉPVISELŐ

a helybeli piac és vidékére, ki fűszer, gyarmatáru, csemege kereskedőket és cukrászokat látogat budapesti előkelő cég részére

KERESTETIK.

Ajánlatok „*Gyarmatáru* 15” jellegű alatt *Mosse* hirdetési irodába, Budapest, VI., *Andrássy*-ut 2. küldendők. 821

NADOR MOZGÓ

Március hó 16.-án
csütörtökön:

Zigoto, mint kukta

bohózat 2 felvonásban

Az iglói diákok

Földes *Imre* énekes diáktörténete

Dallos *Olga* és

Főszerzőkben: *Vándory* *Gusztáv*

Előadások: 1/27 és 1/29 órakor.

Drága cipőjét legjobban ápolhatja a kitűnő terpentines Pyrammal

Hirdetéseket naponta délután 5 óráig vesz fel a kiadóhivatal.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Csütörtök béreltszünet *Egy férj, aki vadászni jár.* Bohózat. Csak felnőtteknek!

Pénteken béreltszünet *Vig özvegy.* Operett. Vida Ilus vendégfelléptével.

Szombaton B) bérelt *Vig özvegy.* Vida Ilus vendégfelléptével.

Vasárnap délután béreltszünetben *Offenbach.* Operett. Vida Ilus vendégfelléptével. Este *Paraszt-kisasszony,* Népszimű.

Az előadások este fél 8 órakor kezdődnek.

Nappali pénztár a karzati feljárnál levő pénztár helyiségben d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig. Esteli pénztárnyitás fél 7 órakor.

Nádor Muzgó

(Lady Hamilton a világ legszebb filmje.)

Magyaros érzéstől duzzadó lélekemelő előadás keretében perege az iglói diákok élete s a felvidék káprázatos panorámájának a Magyar kárpátok szeméink előtt elvonulása minden magyarnak leghőbb vágyát emlékezteti. E kiváló film csütörtökön fél 7 és fél 9 óras előadásokban kerül bemutatásra. Lady Hamilton! Ki ne ismerné az egyszerű favágó leány történetét, kit rendkívüli szépsége és akaratereje Anglia irányító tényezőjévé tett és oly szédületes karriert ért el, hogy Európa politikájára döntő befolyást gyakorolt. Magának a filmnek kiállítását egészen rendkívüli, mert a trafalgari tengeri csata lefolyása korhűen van megörökítve s a kétrészes filmnek kiállítását Jóc Maynak munkáját dicséri ki e filmmel minden idők legszebb képét valószínűsítette meg.

Főszerkesztő: **VIDOVSKY KÁLMÁN**
Felelős szerkesztő: **CSORBA BÉLA**

Kiadja és nyomtatja:
A Kőrösvidék Békésmegyei Keresztény Nyomda és Lapkiadó R.-T. Békéscsaba Szent István-tér 18. szám.

Bognár szerszám teljes felszerelés eladó.

Értekezni lehet Gyulai-ut 17. 820

Meghívó

a **Dobozi Malomipar R.-T.** által 1922. évi március hó 25-én délelőtt 11 órakor a társaság malom-épületében tartandó

XII. évi rendes közgyűlésére, melyre a t. részvényesek ezennel meghívhatnak.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvvezető kirendelése és két részvényes kiküldése a jegyzőkönyv hitelesítésére.

2. Igazgatóság jelentése az elmúlt üzletévről, az 1921. évi zárszámadások előterjesztése, a felügyelőbizottság jelentése és határozathozatal a felmentvény iránt.

3. Esetleges indítványok, melyek az alapszabályok 207. §-a értelmében a közgyűlést megelőzőleg 15 nappal az igazgatósághoz beadattak.

Doboz, 1922. március 10.

Az igazgatóság.

Apróhirdetések

Egyszeri hirdetés 10 szóig 25 korona, azonfelül minden szó külön 2 korona. Az összeget levélbélyegben is lehet beküldeni a kiadóhivatal címére. Minden előfizető havonta egyszer adhat fel díjmentesen egy apróhirdetést a hétköznapokon megjelenő számokban. Allástkeresők hirdetésményei díjtalanok.

Eladó föld. Békéscsabán, az állam mellett 9 hold föld eladó tanyával. Értekezni Kovács Mihálynál ugyanott. 806

Eladó egy 8 HP. cséplőgarnitúra új szíjjazattal. — Értekezni Varga Kálmánál Ujkigyóson. 822

ELEGÁNS

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

Moldoványi István
szíjgyártó Békéscsaba, Bereányi-ut 1. sz. Falta-féle ház

Állandóan raktáron tartok:
Luxus- és munkás lószerszámokat. **Jutányos árak!**
Javításokat gyorsan és pontosan készítek. 1—13

AKAR ÖN SZÉP LENNI?

Használjon: **Maklura-crémet, szappant és pudert** és arca rózsás, üde, bársonyos, puha és fiatal marad, szeplő, májfolt, miteszer és pattanás ellen a legjobb szer. — Vidékieknek postai szétküldés! Kapható:

GALLY és WÉNICH drogériájában
Békéscsaba, Szent István-tér 16. szám alatt.

Hölgyek figyelmébe!

Értesítem a t. hölgyközönséget, hogy az eredeti bécsi modeljeim megérkeztek nagy választékban. Elvállalok mindenféle selyemkalapok díszítését és alakítását, valamint tagál, tagolin és lószőr kalapok átvarrását és bármilyen színre való festését. Dívtos tavaszi női és férfikalapok raktáron. Gyászkalapok sürgős esetekben azonnal készülnek. A n. é. hölgyközönség pártfogását kéri:
SZÉLL ISTVÁN
kalapos Baross-utca 14. sz. 544

Nagy Gy. Lajos

cipész, Baross-utca 19. sz. Grünwald Mór házában.

Készít férfi, női- és gyermekcipőket úgy francia, mint amerikai formákban! 1—109

Ezenkívül javítások a leggyorsabban és legolcsóbban készülnek. 1—109

2306. ikt. sz. 1922.

Hirdetmény

Az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról szóló 22000—1922. M. E. számú rendelet 27. §-a értelmében a választók névjegyzékének összeállítása céljából minden férfi, aki 23 életévét betöltötte és minden nő, aki 29 életévét betöltötte, továbbá korra való tekintet nélkül a főiskolát végzetek, vitéségi érem vagy Károly csapatereszt tulajdonosok az összeírás előkészítése céljára vallomást kötelesek szolgáltatni azokról az adatokról, amelyek annak megállapítására szükségesek, hogy van-e választójoga. (Kötelező vallomásszolgáltatás.)

A vallomást e célra szolgáló egyéni számlalólapokon kell megtenni. Ezen számlalólapokat a városi tanács minden tulajdonosnak (bérletnek vagy megbízottak) a szükséges számban folyó hó 17. napjának estéjéig kézbesíteni. A háztulajdonos (bérlet vagy megbízott) tartozik azokat hozzátartozói és lakói között kitöltés végett azonnal szétosztani, a vallomásra kötelezettek pedig kötelesek azokat azonnal kitölteni, a háztulajdonos (bérlet vagy megbízott) tartozik a kitöltött egyéni számlalólapokat folyó hó 19-én estéig összegyűjteni, azokat kéznél tartani s folyó hó 20. és 21-én a városi tanács által kiküldött gyűjtő közegnek átadni. A számlalólapot a vallomásra kötelezettek sajátkezűleg kell kitölteni és a vallomás helyességét sajátkezű aláírással kell megerősíteni. A kornál nemcsak az év, hanem a hó és nap is pontosan kitöltendő.

Azok helyett, kik a számlalólapot testi fogyatkozás miatt vagy más okból sajátkezűleg kitölteni és aláírni nem képesek, valamint a távollévők helyett is a számlalólapot az illető egyéni viszonyait ismerő hozzátartozója, munkaadója, alkalmazottja vagy szomszédja is kitöltheti. Ez esetben azonban a számlalólapot aláírni és az illető egyénhez való viszonyát, valamint a számlalólap sajátkezű kitöltésének és aláírásának akadályát feltüntetni tartozik.

Figyelemztetjük a vallomásra kötelezetteket, hogy a számlalólap kitöltése alkalmával a számlalólap hátlapjára vezetett szöveget is gondosan tanulmányozzák át. Az a háztulajdonos (bérlet vagy megbízott), aki az ezen hirdetményben foglalt kötelezettségének pontosan eleget nem tesz és mind az a vallomásra kötelezett, aki az ezen hirdetményben megszabott idő alatt és módon nem szolgáltat vallomást, vagy az adatok szolgáltatását megtagadja, amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 1000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Aki pedig a vallomásban akar saját személyére, akár másra nézve tudva valótlán adatot szolgáltat, az az 1918. évi XVII. tc. 164. §-a, illetőleg az 1913. évi XXIII. tc. 4. §-a értelmében 2 évig terjedhető fogsággal és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Az a vallomásra kötelezett, aki véletlenül folyó hó 17-én estéig nem kapott volna egyéni számlalólapot, ezért folyó hó 18-án és 19-én jelentkezzen a városházán, illetve az erzsébethelyi és gerendási kirendeltségi hivatalban.

Békéscsaba, 1922. március 13.

A Városi Tanács nevében
Dr. Berthóty István,
polgármester.

813

Vagyon

Mérleg-számla 1921. december 31-én

Teher

	ÖSSZEG					ÖSSZEG			
	K	f	K	f		K	f	K	f
Kézpénz	28300	77			Részvénytőke	100000	—		
Ingatlan	51932	22			Tartalékalap	10000	—		
Gépek, berendezések, felszerelések	105000	—			Gépek, berendezés, értéksökkenési alap	21810	64		
Árukészlet	24780	—			Hitelezők	37307	74		
A Békésmegyei Általános Tkp.-nál követelés	18525	—			Fel nem vett osztalék	208	—		
Irodai berendezések	50	—	228587	99	Tiszta nyereség	59261	61	228587	99
			228587	99				228587	99

Doboz, 1922. március 10.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Kiss s. k.,
elnök

Göllner s. k.,
igazgató

Komáromi Lajos sk.,
igazgató

Bauer s. k.,
igazgató

Jelen mérlegszámlát megvizsgálván, annak egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel mindenben megegyezőnek, a törvény és alapszabály értelmében készültnek találtuk.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Gróf Wenckheim Dénes s. k.,
f. ü. b. elnök

Sztankovics Lajos s. k.,
f. ü. b. tag